

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsako leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsako leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hodi sam poiz, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za ostanila plačuje se od petertostopne petit-vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izloče frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vagove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalci in dež. zbor.

Prva seja kranjskega deželnega zbora je širše kroge, ki ne vidijo vsaki stvari na dno, jako presenetila. Pričakovali so burnih prizorov, hrupnih obstrukcijskih izgovorov in strastnih debat, pričakovali so to vse tembolj, ker so klerikalci prav zadnji čas na različnih shodih in v svojih listih povdarjali, da stojé nepremišljeno na svojem prejšnjem stališču, vsled katerega so onemogočili vsako delovanje deželnega zbora, in ker se klerikalci niso hoteli udeležiti posvetovanja, katero je sklical deželni predsednik baron Hein v svrhu, da se omogoči redno funkcioniranje deželnega zbora. Zato pa je vse strmelo, da so klerikalci v večerajšnji seji nastopili tako krotko, da, tako ponižno, da so se vzdrževali vsacega najmanjšega izzivanja in je celo dr. Šusteršič izjavil, da smatra tudi narodno napredno stranko kot zastopnico »ljudstva«, »dočim so klerikalci to doslej vedno samo zase reklamirali.

Nastop klerikalcev naredi pač utis velikega reteriranja, utis, kakor bi bili klerikalci prišli do spoznanja, da tudi na Kranjskem ne pridejo z glavo skozi zid, ali nam se zdi, da je odnehanje le navidezno, da je ta krotkost le hlinjena, da je ves nastop klerikalne stranke le komedija. Klerikalci se pač boje svojih volilcev, ki nikakor niso zadovoljni z obstrukcijo, saj ta nikogar tako ne tepe, kakor kmetškega prebivalstva, in zato so posikalci potov in sredstev, da bi od sebe odvalili odij obstrukcije, pa vendar preprečili vsako redno delovanje dež. zbora.

Klerikalci so stavili v večerajšnji seji predlog zastran volilne reforme. Lani pa so zahtevali še splošno in enako volilno pravico, dasi so natančno vedeli, da je taka volilna reforma absolutno izključena,

ker je veleposestniki ne bi nikdar privolili in ker bi tudi ne zadobila sankcije, pa če bi jo dež. zbor desetkrat sklenil. Letos so prišli do spoznanja, da jih dnevne potrebe in realne zahteve silijo na to, da se zadovolje samo z uvedbo nove kurije in so vsled tega svoj lanski predlog restringirali na to, da se ustanovi nov volilni razred na podlagi splošne volilne pravice.

Ta predlog se je odkazal posebnemu odseku. To je parlamentarno pravilno in narodna napredna stranka kakor veleposestniki so glasovali tem rajše za to, ker se je tako vprašanje volilne reforme spravilo, kakor je rekel dr. Tavčar, na edino pravo stezo. Odsek je mesto, kjer se mora o tako važni in globokosežni stvari razpravljati, toliko bolj, ker problem ni lahak in bo treba dolgih posvetovanj in pogajanj.

Toda moti se, kdor misli, da ima pri tem opraviti z dokazom klerikalne odjenljivosti. Dr. Šusteršič je naravnost izjavil, da je od usode njegove volilne reforme odvisna normalna delavnost deželnega zbora. To pomeni, da hočejo klerikalci onemogočiti normalno delavnost deželnega zbora in da hočejo dež. zbor z obstrukcijo razbiti, ako bi se zgodilo, da s svojo volilno reformo ne zmagajo.

O usodi te volilne reforme se danes ne more govoriti, ker se ne ve, kaj klerikalci zahtevajo. Pred oči mi jim je nova splošna kurija, ki jim naj prinese večino v deželnem zboru. Ko bi škof imel dovolj denarja za svoje zavode, bi gotovo ne silil tako z volilno reformo, ali škof še misliti ne sme na otvorenje zavodov, dokler nima deželne podpore in zato mora »ljudstvo« želiti volilno reformo. Vsekako ne bodo pogajanja zastran volilne reforme lahka in bo treba obilo dobre volje in odjenljivosti od vseh strani, če naj se doseže ugoden vspeh.

Klerikalci pa niso samo obljubili, da razbijejo deželni zbor, če s svojim predlogom zastran volilne reforme ne zmagajo, nego so tudi že poskrbeli, da deželni zbor ne pride do normalnega dela, dokler ne izvede volilne reforme. Že pri konstituiranju zbornice, pri volitvi dveh rediteljev, se je pokazalo, pri čem da smo. Vstal je namreč dr. Šusteršič in izjavil, da dopušča volitev teh za vsako redno delovanje neizogibno potrebnih funkcijonarjev le s protestom. Ko je pa potem še deželni glavar naznanil, koliko peticij so klerikalci vložili in ko se je izvedelo, da imajo klerikalci pripravljenih vse polno nujnih predlogov, tedaj je bilo jasno, da smo pravzaprav ravno tam, kjer smo bili tedaj, ko je dr. Šusteršič piskal in hobnal v zbornici. Klerikalci so pač opustili razsajanje in razbijanje, a namesto tega so začeli tehnično obstrukcijo. S svojimi nujnimi predlogi so zabarikadirali dnevni red, tako, da deželni zbor še dolgo ne pride do rednega dela.

Vse te zadeve, katerih se tičejo nujni predlogi, bi klerikalci lahko spravili na razgovor pri proračunu in pri drugih prilikah. Vsak bi imel vsaj desetkrat priliko, vse to povedati, a klerikalcem ni pri teh predlogih za stvar, nego samo za to, da zadržujejo delovanje deželnega zbora. Klerikalci nečejo, da bi se mogel deželni zbor baviti z rednimi svojimi nalogami, dokler ni zagotovljena volilna reforma in zato so te zadeve sprožili potom nujnih predlogov. Tako je zabarikadiran dnevni red in poskrbljeno za reklamo klerikalnim poslancem.

Narodno napredna stranka je storila, kar je bilo mogoče, da se zagotovi delovanje deželnega zbora. Vlada misli pustiti deželnemu zboru le malo časa za svoje delovanje — menda le do sredi oktobra. Da bi se ta tesno odmerjeni čas koristno porabil, sta narodna napredna in nemška stranka

brez obotavljanja privolili, da se predlog o volilni reformi odkáže posebnemu odseku in brez obotavljanja sta ustregli klerikalni stranki tudi glede ključa za volitev v odseke. Če se bo sedaj dragi čas potratil s klerikalnimi obstrukcijskimi govorancami, mesto da bi se kaj koristnega storilo, pade vsa krivda na klerikalce.

Kmetijska šola na Gorenjskem.

Letos je trideset let, kar smo dobili na Kranjskem vinorejsko šolo. Nimamo namena razpravljati danes o tem, kako je ta zavod dosedaj deloval, kake vspehe je dosegel in kake važnosti je za nadaljni razvoj našega kmetijstva, pač pa hočemo konstatirati, da je bila ta šola ustanovljena od vsega početka semle za vinorodne strani naše dežele.

Trinajst let je delovala šola v Vipavski dolini, kjer je bila malone lokalnega pomena. Sedemnajst let deluje pa že na Grmu pri Novemestu. Tukaj se ji je delokrog sicer razširil, dobila je namesto prejšnjega naslova »vinarska, sadjarska in poljedelska šola« tudi nov naslov »kmetijska šola«, toda njen program je vendar le ostal slej ko prej enak. Tudi tukaj je vinoreja glavni predmet, kajti za vinorejo in kletarstvo je odločenih največ učnih ur in tudi za praktično vinarstvo se porabi največ časa na šoli.

S to svojo uredbo pa ne ustreza šola potrebam naše Gorenjske, pa tudi tistih naših krajev ne, ki se ne pečajo z vinorejo. Nihče ne more zahtevati, da bi Gorenjci obiskovali šolo, kjer je glavni predmet tista stroka kmetijstva, s katero se svoj živ dan ne bodo pečali. In ravno tako kakor od Gorenjcev tudi od tistih Dolenjcev in Notranjcev ne moremo zahtevati, da bi pošiljali svoje sinove v ta zavod, ki se ne ukvarjajo s trto.

Ako so prihajali posamezni učenci tudi iz takih krajev v šolo na Grm, iskati je vzroka le v tem, ker se jim

je hotelo dati sploh tisto strokovno izobrazbo, ki je pri nas mogoča, ne glede na to, ali ustreza njih dejanskim potrebam ali ne. Sicer je pa istina, da so se morali posamezniki iz takih krajev ravno zaradi pomanjkanja primerno urejenega domačega zavoda šolati tudi že izven naše dežele.

Kmetijska šola na Grmu je po svoji sedanji uredbi namenjena le za vinorodne kraje, tedaj za politične okraje Novomesto, Krško, Črnomelj, Litija in za sodni okraj Vipava. Za gorenjsko stran pa, to je za politične okraje Radovljica, Kranj, Kamnik, Ljubljana, potem za doljenjska sodna okraja Velike Lašče in Ribnica, za notranjski politični okraj Logatec in sodni okraj Postojna, pa nima pravega pomena, in zato se ne smemo prav nič čuditi, ako prihajajo namesto teh naših deželanov sosedni Štajerci in Primorci v šolo.

Pretežni del naših gospodarjev ne najde v vinorejski šoli na Grmu tistega strokovnega poduka, ki bi se oziral na njih dejanske potrebe, in zato je tudi čisto opravičena zahteva, da se tudi za te kraje ustanovi primerno urejena kmetijska šola.

Ako uživajo vinogradniški posestniki naše dežele že tako dolgo vrsto let to ugodnost, da imajo svojo strokovno šolo sedaj na Grmu, zakaj bi ne dobili Gorenjci in drugi svoje šole, ki bi skrbelo za poduk v tistih panogah, ki so v prvi vrsti važne za njih gospodarski napredek?

Zaradi tega moramo popolnoma odobravati vse tiste sklepe deželnega zbora in odbora, ki so se že storili v tem pogledu in ki merijo na to, da dobi tudi gorenjska stran svojo posebno kmetijsko šolo.

Pred državnim zborom.

Danes se je sklical državni zbor na kratko zasedanje, ki mu je edini namen, da dovoli navadni rekrutni kontingent brez Chiarjeve klavzule. Včeraj so se posvetovali vsi

LISTEK.

V megli.

Novela Leonid Andrejev.
(Dalje.)

»Zakaj ste toli žalostna, Katarina Edvardovna?« je ponavljal venomer kakor pesem-žalostinko, kakor tiho molitev obupanega srca in cela njegova duša je jokala in trepetala v teh zvokih. Črna tema ga je obdajala grozeče in v njegovem srcu je vzklil plemeniti čut ljubezni in jel je moliti za nekaj svetlega, jasnega, česar pa sam ni poznal...

Mir in pokoj sta zbežala iz gozda, vihar je pretresal ozračje, vrhovi dreves so ječali v tistem šepetu in veter je vzdihoval s pritajenim šustrenjem skozi vejeve.

Pavel je stopil iz gozda; močan veter je zavel in vrgel Pavlu klobuk raz glavo. Mrzli sveži zrak in prijetni vonj rži je z neodoljivo močjo uplival na njegove živce. Grozeče veličastvo je dihalo iz prirode in gozd se je razprostiral v ozadju kakor črna, zamolklo vzdihujoča masa, za njim pa se je vzdigoval oblak, težak

in črn kakor tema, pred njim pa se je razprostiralo žitno polje v živem kontrastu s temnim ozadjem.

Pavel se je popel na nizek griček ter razprostrl roke, kakor da bi hotel objeti grozeči oblak, vse nebo, to v divjem viharju toli krasno nebo. In veter mu je zavel v obraz, oblak je zableščal v električnem svitu, žitno klasje pa se je pripogibal do tal.

»Pridi, pridi!« je zaklical Pavel; veter pa je povzel te besede, toda med gromenjem nevihte so se te obupapolne in proseče besede, s katerim se obrača neznan človek na vesoljstvo, jedva še slišale.

Bilo je poleti v temni julijski noči.

Pavel je nepremišljeno zrl v strop, se ponosno in ginjeno smehljaj, da so mu stopale solze v oči. »Kako slaboten sem postal«, je mrmral glavo majaje ter si s prsti brisal oči, kakor otrok. Polen nade se je obrnil proti oknu, toda tam mu je zastrla pogled umazana megla, ki je zavijala v rmeno barvo vse, strop, stene in blazine. In vzbujene postavice iz prošlosti so kolebale v sivi megli semtertja in padale strmoglaveč se

v kakoršenkoli jarek. Zakaj ste toli žalostna? je ponavljal Pavel v enomer. In kakor iztrohneli pari iznad močvirja so vstajale nove slike iz črnih jarkov in na novo vzbujen spomin je s silo ustvarjal nove in vedno nove podobe.

»Jaz nečem, nečem!« je mrmral Pavel in se poln bolesti valjal po ležišču.

Zopet je gledal pred seboj Dačo, toda sedaj je bil dan. Čuden, grd, tajinstven dan. Soparno je bilo, solnce je svetilo in dišalo je po zaduhlem vonju; skril se je med grmovje in boječe zrl tjakaj, kjer so se kopale dame. Zatopil se je v njih rožnato-barvana telesa, v modro nebo, ki se mu je pa zdelo rdeče, videl je samega sebe bledega, s tresočimi rokami in s prstjo umazanimi kolena. Nato je zrl belo-kameno mesto in zopet ženske, utrujene, ravnodušne in take s predrznimi, mrzlimi očmi.

In ti zasineli, blede obrazi so zginevali, na njih mestu pa so se pojavljale bradate moške fizijognomije. Poleg pa je zrl steklenice, pol izpite kozarce s pivom in kakor v polsnu so se vrtele plesoče sence po

vsiljivih otožnih zvokih razglašene glasovira.

»Jaz nečem,« je šepetal Pavel, ki se je že napol vdal vabečim glasom. In spomini so mu rezali srce, kakor oster meč človeško telo. In spet je gledal ženske pred seboj, vedno in vedno le ženske, brezdušna telesa, ostudna kakor lepljiva nesnagna zakotnih hiš, a vendar tajinstveno očarujoča v svoji neprikriti podlosti in lahki dostopnosti. In te ženske so bile povsodi; povsodi so se pojavljale, v ciničnih, ujedljivih razgovorih v brezsmiselnih anekdotah, ki jih je slišal od drugih in jih sam umel izvrstno pripovedovati, porajale so se v podobah, katere je risal in smeje kazal svojim kolegom, v vseh njegovih mislih in sanjah, ki so kakor mora težile njegove prsi.

In živo, kakor nekaj nepozabnega, je stopila pred njegovo duševno oko ona noč, ona gluha moreča noč. V tej noči, bilo je pred dvema letoma, je žrtvoval svoje čisto telo in svoje nedolžne poljube propali brezsrarni ženski. Luiza ji je bilo ime. Pavel se je jedva še spominjal, kako se je sešel z njo, toda živo mu je še bilo

v spominu, da je prišel takrat pozno, jedva nekoliko pred jutrom domov. Hiša je bila še zavita v temo in krog in krog je vladal dobrodejen mir; v obednici je bila na mizi še njegova večerja. Od piva, katerega je popil, mu je postalo slabo in ko se je vlegel, se mu je zdelo, da se giblje in pleše barvani, jedva razsvetljeni strop pred njim, da se vse vrti okrog njega... Večkrat je vstal in šel opotekajoč se venkaj, oprijemajoč se stolov, da bi ne delal ropota. Na mrzlih tleh pa ga je zeblo v bose noge grozovito in spoznal je na nenavadnem mrazu, da je noč in da vsi domači že spe. Le on sam kolovratil še okrog in se zvija v bolesti, ki je bila doslej tej dobri, čisti hiši docela neznan.

Ves razjarjen je motril Pavel sobo in neokusno slikani strop, potem pa se je docela vdal neodoljivi moči morečih spominov, kateri se ni mogel več ustavljati.

Zmislil se je na Petrova, na lepega, samozavestnega dečka, ki je mirno in brez vsake strasti govoril o »zloglasnih ženskah« in o teh počeval svoje sodijake. (Dalje prih.)

državnozborni klubi. Izvršilni odbor nemških strank se je posvetoval z dr. Körberjem ter sklenil, naj se rekrutna predloga sprejme nujnim potom. V ta namen je zaprosil nemški odbor tudi poljski klub in centrum, da se pridružita skupnemu postopanju. Novi zakon o rekrutnem kontingentu obsega le eden paragraf, ki zahteva za armado in deželno brambo toliko rekrutov, kolikor se jih je zadnjič dovolilo, t. j. povišano število, toda le s pogojem, da tudi Ogrska zakonito dovoli nadnormalno število.

Češki klub je zboroval včeraj dopoldne in popoldne. Kolikor je znano, ne bodo Čehi delali nikakih ovir rekrutnemu zakonu.

Poljski klub bo pri debati o rekrutni predlogi stavil več zahtev in želj glede upoštevanja poljske narodnosti v armadi.

Vsenumška zveza je naročila posl. Bareutherju, da stavi v parlamentu dva predloga. V prvem predlogu se zahteva, naj vlada vse preskrbi za vsakojako gospodarsko ločitev od Ogrske. Drugi predlog pa se zaključuje: »Mi smo neprestano povdarjali svojo zahtevo, da se zakonito določi nemški državni in armadni jezik, ministrski predsednik pa je to našo zahtevo vedno odklanjal.« Dejstva pa so pokazala, kako pravično (?) je to naše stališče. Vprašamo zopet ministrskega predsednika: »Ali ne deli z nami iste bojazni in ali še ni prišel do prepričanja, da je določitev državnega in armadnega jezika brezpogojno potrebna?« — Nemški neodrešenci pač čutijo v najresnejših trenutkih potrebo za humor.

Deželni zbori.

Koroški deželni zbor je izrekel v včerajšnji seji na predlog deželnega glavarja zahvalo koroški posojilnici, ki je darovala za poško davance vsled povodnji 10.000 K. Na predlog deželnega odbornika dr. Lemischa se je izročilo društvu, ki ustanovi zavod za koroške idijote, 4000 K iz tozadnega deželnega za klada. — Za prizidavo podkovski šoli v Celovcu se je določilo 33.769 K 86 h. Pomožnemu odseku se je dovolil vsakoletni deželni prispevek 1000 K. Posl. Weiss je predlagal, naj se določi več deželnih ustanov za nadarjene kmetovalce, ki bi naj obiskovali praktične tečaje za živino-zdravništvo ter potem v svoji domačiji zdravili živino pod kontrolo okrajnih živinozdravnikov. — Med zasedanjem državnega zbora se podajo deželni poslanci skupno v kraje, ki so posebno veliko trpeli pri zadnji povodnji.

Nižjeavstrijski deželni zbor je imel včeraj nekako slavnostno sejo. Deželni maršal, voditelji vseh strank, razun ljudske stranke in posl. Seitz, so podali nujni predlog, da se deželni zbor popolnoma strinja s cesarskim armadnim po-

veljem ter bo vedno nastopil za enotnost in moč armade. Potem se je seja v večjo slovesnost prekinila za eno uro.

Dogodki na Balkanu.

Neki dunajski list priobčuje razgovor z grofom Bülowom o balkanski politiki. Grof Bülow je rekel: »Nemška orijentna politika ne zasleduje nikakih posebnih ciljev; Nemčija ne misli na to, da bi napeljevala Turčijo na odpor proti politiki drugih veselij, posebno Avstro-Ogrske in Rusije. Z našimi navesti smo sploh varčni. Naša politika je pred vsem miroljubna (?) in napram Turški zaradi geografskih razmer seveda rezervirana. Vse odredbe za zboljšanje razmer na Balkanu so našle z nemške strani vedno voljno podporo; tako bo tudi v bodoče. Pri tako težavnem in starem problemu, kakor je orijentalski, se je treba varovati radikalne kure in naglega poseganja. V vsakem slučaju si bodo prizadevali vsi prizadeti, da se konflikt omeji.« — Vstaši v monastirskem gorovju, ki so bili brez živil, so si na prav zvit način pomagali. Nalovili so v bližnjih vaseh več Mohamedancev ter jih odvedli v gore. Potem so pisali turškim oblastim, naj jim pošljejo vsak dan gotovo množino kruha, sicer bodo Turke pobili. In res je Hiimi paša zapovedal, da se jim mora pošiljati kruh brezplačno. — Angleško in francosko brodogradje je dobilo ukaz, ostati v neprestani dotiki v bližini Soluna. Vkljub trdovratnemu zanikanju turške vlade, da se ne pripravljajo na vojsko, dovažajo vsaki dan vlaki strelivo in živež v osrednje zaloge v Drinopolju in Seresu. Sedanje turško vojno stanje znaša 185.000 mož, a to število se v kratkem pomnoži na 250.000 mož.

Politične vesti.

— Priprave za vojno. Kakor poročajo češki listi, se zadnji čas izvažajo iz artilerijske zaloge pri Budjevojicah celi vagoni streliva in druge vojne potrebščine, tako da je železnica popolnoma oddana za vojne namene. Očijalno se priznava, da je Bolgarija oborožila 30 rezervnih bataljonov. Turška je zapovedala, mobilizirati vse rezervne bataljone do zadnjega. Neki najodličnejši turški državnik je izjavil, da je vojna edina rešitev nezdržljive situacije in da se smatra vojna za neizogibno.

— Splošni rudarski shod je otvoril včeraj na Dunaju poljedelski minister baron Giovanelli.

— Kriza na Ogrskem. V neodvisni stranki vlada velika bojažljivost. Proti grofu Khuenu Hedervaryju narašča nezaupanje. V klubovi seji je več poslancev povdarjalo, da namerava grof Khuen votirati indemitetno predlogo, četudi s silo, ter potem uničiti opozicijo. Posl. Lengyel je izjavil, da bo v

tem slučaju sam vrgel grofa Khuena iz zbornice. V komitatu Hajdu so sklenili mestni in občinski nastopi, da ne bodo več pobirali državnih davkov, tudi ako bi se hoteli prostovoljno plačevati.

— Vojaške demonstracije se množijo na Ogrskem. V Braševu so demonstrirali po ulicah tretjeletniki 52 polka ter klicali: »Nočemo dalje služiti!« Policija je poklicala na pomoč orožnike, a ljudstvo se je zavzelo za vojake ter jih ni pustilo zapreti. Tudi v Losonozu so se uprli tretjeletniki ter prepevali po mestu Kossuthovo himno.

— Volitve v srbsko skupščino imajo sledeči rezultat: 121 zmernih, 61 samostojnih, 2 divja radikalca, 14 liberalcev, 1 naprednjak in 1 socialist. 9 kandidatov pride v ožjo volitev.

— Dogovor med Bolgarijo in Srbijo glede Macedonije se sklone v najkrajšem času. V slučaju bolgarsko-turške vojne bo ostala Srbija nevtralna.

— Saksonska vlada je izdala ostro naredbo proti udeležbi vojaštva na socialnodemokratičnih shodih. Sviri se pred socialističnimi brošurami.

— Novi angleški kabinet bo ostal iz Chamberlaina kot zakladničarja, lorda Selbourneja kot kolonijalnega ministra, Arnolda Forsterja kot vojnega ministra in Brodricka kot državnega tajnika za Indijo. Kralj je baje lordu Kitchenerju ponudil vojno ministrstvo.

Dopisi.

Iz Zagorja. Dne 20. t. m. priredili so zagorski dileta tje dobrodelno predstavo »Zamujeni vlak« v korist pogorelecev na Vačah. Klub nekoliko nagajajočemu vremenu vdeležilo se je iste čez 500 oseb tako, da se je prostorna dvorana L. Habata docela napolnila, ter je tudi za nesrečne pogorelece lepa svota preostala, katera se je istim odposlala. Razun cenjenega občinstva iz Zagorja in okolice so se posebno Litijanci povabili v nepričakovanem številu odzvali, za kar se jim naj topleje zahvaljujemo. Dramatična predstava dovršila se je prav dobro ter so diletantje, akoravno samo z dvema skušnjami, svoje vloge dobro izvršili ter želi vsestransko pohvalo občinstva. Po predstavi razvila se je pa prav nepriljena in domača zabava, pri kateri so valčki zagorskega orkestra do poznega jutra gostom noge privzdigovali.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. septembra.

— **Kranjski deželni zbor.** Deželni odbor je bil povabil škofa, da blagoslovi novi deželni dvorec in škof se je temu povabilu odzval. Predno je pa začel opravilo, za katero je bil naprošen, je škof v polnem duhovskem ornatu presenetil zbrane poslance z — govorom. Škof nikakor ni bil proščen, da naj ima govor. Ko bi bil deželni odbor želel, da škof pred blagoslovom kaj

govori, bi mu bil to povedal. Deželni odbor ni druzega želel, kakor da opravi škof duhovniško o funkcijo, in zato je bil škofov govor neumesten in pomeni — milo rečeno — veliko breztaktnost, toliko bolj, ker je škof s svojimi jezuitsko dialektičnimi izjavami pravzaprav proklamiral program najskrajnejšega klerikalizma, program o gospodstvu cerkve tudi v političnih rečeh. Škof je po svojem dostojanstvu član deželnega zbora in ima kot tak pri razpravah deželnega zbora dosti prilike, da razvija svoje politične nazore — breztaktno pa je bilo, da je s temi nazori nastopil pri blagoslovu, ko mu nihče ni mogel odgovarjati. Čudno, da se ta naš gospod knezoškof kar ne more naučiti tega, kar se ime nuje »Savoir vivre«. Tako visok dostojanstvenik bi moral vendar vedeti, kaj je dopustno in umestno in kaj ne in bi ne smel pri slovesnih prilikah nastopati tako, kakor kje na deželi kak tehan, ki ne pride nikdar med boljše ljudi.

— **Tožba častnikov proti županu Hribarju.** Svoje včerajšnje poročilo o deželnem zboru moramo v toliko popraviti, da ni sodišče prosilo za izročitev poslanca Hribarja, temveč da je župan Hribar sam prosil, naj deželni zbor dovoli sodno zasledovati ga.

— **Deželni dvorec.** Deželni glavar je včeraj, govoreč o zgradbi novega dež. dvorca, povedal, da so se dela oddala potom javnega ponudbenega razpisa in sicer tako-le: Zidarsko delo je dobil stavitelj Viljem Treo za 283.000 K, kamnoseško delo trdkri Toman in Vodnik za 50.500 K, tesarsko delo Ivan Zakotnik za 40.000 K, mizarsko delo Karol Binder za 37.000 K, ključarsko delo trdkri Ahčin, Martinčič in Pilko za 24.000 K, pleskarsko delo brata Eberl za 9000 K, steklarsko delo J. Klein za 7000 K. Napravo trdih podov A. Guzelj v Škofji loki za 16.500 K, krovsko delo Karol Korn za 10.800 K, dobavo železnih travertz in železja Ernest Hammerschmidt 53.000 K, kleparsko delo Alojzij Lenček 45.000 K, kiparsko delo trdkri Fischer-Hasselsteiner & Bock na Dunaju za 59.000 K. Med stavbo so se oddala še naslednja dela: Naprava centralne kurjave W. Brücknerju v Gradcu za 36.000 K, napeljava vodovoda J. Jainschegu za 10.600 K, vpeljava električne razsvetljave ljubljanski mestni elektrarni za 27.000 K, slikarsko delo trdkri Lipovšek, Stare v Ljubljani in Winter & Richter na Dunaju za 30.600 K, dobava žaluzij in predgrinjal Goldschmidt & Kussiu v Pragi za 5500 K, in končno naprava omrežja pri stopnicah in balkoni in pa štedilnih ognjišč trdkri Avg. Žabkarju, Ivanu Luznarju & Jos. Weiblu, dobava peči trdkri Vidicu & Comp. in Francu Kal-musu, stolpna ura Bogdanu Oblaku na Vrhniki, napisne tablice Iv. Stegmanu v Budovcih, kanalizacija trdkri Le-

derer & Nesseney na Dunaju. Tapetirarsko in mizarsko delo v deželnih zbornicah in reprezentacijskih prostorih in v pisarnah se je porazdelilo med trdkri Doberlet, Mathian in Naglas v Ljubljani za približno 60.000 K.

— **Učiteljske vesti.** Provi-zorični učitelj je imenovan g. Miroslav Repovš za Presko pri Ljubljani; absolvirana učiteljska kandidatinja gospica Emilija Ažman je provizorično nastavljena v Šmarjeti.

— **Sedeži za javno telovadbo ljubljanskega »Sokolca«** v nedeljo 27. t. m. se dobivajo v Šešarkovi trafiki v Šelenburgovih ulicah. Javna telovadba je v društveni telovadnici; vsled tega je naravno število sedežev omejeno. Opozarjamo torej slavno občinstvo, ki ga zanima javna telovadba, da pravočasno gleda za sedeže. Tudi število vstopnic na stojščih zamore biti le omejeno, ker nedostaje prostora v telovadnici. Člani slovenskih sokolskih društev — seveda v društveni opravi — imajo vstop na stojščih prost.

— **Brezvestno postopanje.** Tri tedne je tega, kar je v Notranjih Goricah pogorel posestnik Zalaznik. Zgorelo mu je vse do tal in je škoda več kot 2000 gld. Zalaznik je bil zavarovan pri zavarovalnici »Franco-Hongroise«. Trikrat je revež to zavarovalnico opominjal, naj pride vendar ceniti škodo, a vsi ti opomini niso ničesar pomagali. Zavarovalnica ne pošlje nikogar — iz lahko uganjivega vzroka, ker neče plačati škode. Denar je padel jemala, sedaj, ko je treba poravnati škodo, pa se skriva. Kaj ni nobenega pomočka, da bi se takemu sleparskemu početju konec naredilo? Najbolje bi seveda bilo, ko bi se »Franco-Hongroise« sploh vzela koncesija, saj je postopanje te zavarovalnice pri vseh požarih škandalozno. Če pa to že ni mogoče, naj vsaj klerikalci pritisnejo na zastopnika te zavarovalnice, saj je ta zastopnik pristal one klerikalne stanke, ki ima korist »ljudstva« vedne na jeziku.

— **Kakšen mora biti poslovođa katoliških konsumov?** V prijetnem položaju smo, da moremo na to vprašanje odgovoriti popolnoma avtentično. V rokah imamo namreč pismo, v katerem načelnik klerikalnega konsuma v T. — F. F. navaja lastnosti, katere mora imeti poslovođa, da je vreden voditi katoliško gospodarsko konsumo. Predvsem se mora zavezati tak kandidat, da bo mesečno eno tretjino svoje plače »noter puščal«. Naši konsumarji imajo menda slabe skušnje s svojimi poslovodji, da so puncto financijelnega vprašanja toli previdni. Sicer je pa to »noter puščanje« zelo nejasno. Ali je to varščina za vse eventualnosti? Ali pa zapade ta tretjina na vsak način k conto tega, ker se ve, da vsak tak katoliški konsumni poslovođa že eo ipso krade in slepari, ako se mu pride na sled ali ne?! — Ker so go-

— **Dalje v prilogi.**

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. — Spisal F. R.

IX.

V globoki, v zemljo kopani ječi na severni strani ležečega stolpa, v katerem je bilo bivališče samostanskih vojščakov, je ležal Hugon Alba. Ključ do njegove ječe je hranil prijor Markvard, vojščaki pa so imeli naročilo, da strogo pazijo na jetnika, kajti sumilo se je, da ima med menihi nekaj zaveznikov.

Poveljniki straže je bil Matija Jazbec in vojščaki so vestno izpolnjevali svojo dolžnost. Koj prvo noč se je nekdo priplazil k stolpu, očitno z namenom, da bi govoril z zaprtim menihom, ali straža ga je prepodila. Hugon Alba ni videl nikogar razen opoldne, ko mu je samostanski hlapec prinesel kruha in vode, a pozabljen ni bil. Pri tesni lini, skozi katero ni posvetil nikdar solnčni žarek, je vsako jutro neznanca roka vrgla nekaj mesa ali nekaj klobas, tako da jetnik ni stradal.

Vizitator je bil med tem odpotoval v Rein in opat Albertus je bil

zopet svobodni gospodar v zatiškem samostanu. Menihi so se več ali manj bali, kaj da bo zdaj, a prvi dnevi so minili mirno. Opat jih je pustil, da so delali, kar so hoteli in skoraj bi bili mislili, da ostane to lepo razmerje, če bi opat ne bil poslal več vojščakov s pismi do raznih velikašev in če bi njegov praporščak Andrej Rovani ne bil odpotoval v Oglej k patrijarhu. To se je zdelo menihom sumljivo in sklepali so iz tega, da pripravlja opat nekaj posebnega. Nekaj dni po Rovanovem odhodu v Oglej so bili vojščaki, ki so stražili Hugona Albo, zbrani v stolpu in praznili velike vrče vina. Zunaj je dež lil tako, da se straža ni upala stopiti izpod strehe. Kakor večkrat, je prišel tudi ta večer prijor Markvard pogledat, če vojščaki izpolnjujejo svojo dolžnost.

— Kaj že zopet pijančujete, klade pijane, je zaupil na vojščake. Nikdar niste siti in če bi Vam nalil hudičevega olja, bi ga tudi izpili, da Vas le ni sram!

Prijor Markvard je bil sam velik čestilec vinske kapljice in zato ni

nihče njegovih besed resnim smatral. Vojščaki so se njegovi kapucinadi samo smejali in prijor se je sam smejal ter s hitrim požirkom izpraznil majoliko, ki mu jo je ponudil Matija.

— E, Matija, se je šalil prijor, zate bi bilo tudi že čas, da se pobiljšaš. Zadnji čas je!

— Kaj pravite, gospod prijor? Pobiljšam naj se? Strela božja, čemu naj se pa pobiljšam! Kdor se pobiljša, mora vendar kaj imeti od tega. Ali naj se zastoj pobiljšam? Če bi se pobiljšal, bi se mi še slabše godilo, kakor sedaj.

Vsi so se smejali Matijevi filozofiji, Matija pa se ni dal premotiti, nego je prepričevalno nadaljeval:

— Vidite, gospod prijor, jaz sem zdaj popolnoma zadovoljen. Vsi ne moremo biti graščaki in bogataši. Sicer pa imam, kar je potrebno za življenje. Če bi se pobiljšal, bi moral manj piti in jesti in se zabavati kakor sedaj.

— To je resnica, je dejal prijor Markvard, ti si pijanec, požeruh, igralec in babjek —

— Tako je, tako, gospod prijor, je resno pritrjeval Matija, a ravno to je veselje mojega življenja. Ko bi tega ne bilo, kaj bi potem imel od življenja? In jaz naj se pobiljšam? Nikoli! Za noben denar!

— Kaj bo pa po smrti, Matija? Misli na dušo! Če se ne pobiljšaš, ne boš videl nebeškega kraljestva.

Matija je sklonil glavo in premišljeval, kakor da mu je zmanjkalo misli.

— Sedaj služiš s svojim življenjem hudiču in kdor hudiču služi, ne bo videl nebeškega kraljestva, je pridigoval prijor. V pekel pojdeš, Matija!

— Eh, kaj, je rekel Matija, hudič bo z mano že nekoliko usmiljenja imel. Zakaj bi me pa trpinčil, če mu vse življenje služim. Vsak gospodar ima rad hlapec, ki mu zvesto služi, zakaj bi hudič ne imel rad svojih služabnikov. Jaz mislim, da v peklu ne bo tako hudo, kakor se govori, saj bi sicer Bog ne dopustil, da bi toliko ljudi umrlo brez zadnje potpnice.

— O, Matija, tvoje misli so grešne. Čas bi bil, da se spametuješ. Pomisli, kake radišči čakajo ljudi v nebeškem kraljestvu.

— Sile menda ne bo, je odgovoril Matija. Veste, gospod prijor, meni se zdi, da tudi v nebesih ni kdo ve kako lepo. Ves dan po oblakih hoditi in alelujo peti, to tudi ni Bog zna kaj.

Prijor Markvard je bil pravzaprav istih misli, kakor Matija, samo priznati ni tega hotel, in zato je zaslu-kal pogovor na druge stvari. Pomagal je pa vojščakom prazniti vrče in razvil se je živahen in vesel pogovor, ki je trajal do pozne noči. Končno se je prijor odpravil v samostan, vojščaki pa so legli spat.

Ko je prijor prišel do hiše za goste, ki je stala na samostanskem dvorišču, so ga nakrat napadli štiri-je možje počrnenih obrazov. Zamašili so mu usta in ga naglo odnesli na vrt. Vse to se je tako hitro zgodilo, da prijor Markvard ni bil mogel ziniti besedice. Na vrtu so ga napadali zvezali in ga preiskali. Vzeli so mu vse, kar je imel pri sebi, po-

spodarske zadruge zasnovane na krščanski podlagi — v kakšni zvezi da sta krščanstvo in gospodarstvo, je nam, ki še nismo žalibog v proučevanju krščanskih znanosti prišli do točke, kjer se stikata ta dva različna pojma, seveda nejasno, — se zahteva od poslovođa krščansko življenje. To je kajpak v redu! Tak poslovođa ne sme „biti“ vlačugar z drugim spolom. Iz tega bi se dalo sklepati, da bi za kandidata, ki bi morda imel kako drugo perversno nagnenje, konsumno načelstvo že se zatisnilo oko! Nato mora biti tak konsumni vođa „lepega spodobnega govornja z mladimi osebam in z mladim žensvom“. Spodobno vedenje tu ne pride v poštev, napram „mladem žensvom“ se sme vesti tudi nespodobno, samo da govori lepo in spodobno. Torej v besedah delati greh, je prepovedano, v dejanju grešiti pa ni zabranjeno! Potem se pač ni čuditi, da se takemu poslovođu predpisuje oprati se svojih grehov, ki jih ni storil z besedami, ampak z dejanji, najmanj trikrat na leto! Če se dostavimo, da se tirja, da se vsako ne deljo udeležiti „spodobno in zbrano“ sv. maše, smo navedli vse lastnosti, ki jih mora imeti kandidat, ki hoče postati ugleden poslovođa kakšnega katoliškega konsuma. Torej trgovske izobrazbe in sposobnosti za ta posel ni potreba, samo da zna tak poslovođa markirati katoliškega hinavca, pa je dobro, vse drugo je postranska stvar. No, potem pač ni čudno, ako gredo konsumi, katere vodijo bivši črevljarji, falzirani kramarji in spodeni agentje, po vrsti na boben. Nam je to prav!

— **Umri** je včeraj popoldne v Leoninu grof Alfonz Paar. Grof je bival na Bledu, kjer je v soboto opasno zbolel, da so ga morali prepeljati v Ljubljano. Podvreči se je moral nevarni operaciji, kateri je podlegel. Umrl grof je bil zet kneza Windischgrätz.

— **Za mestne uboge** je darovala gospa Marija Cikova znesek 50 kron.

— **Poročil** se je danes gosp Ivan Stupica, učitelj v Drazgošah, z gospodično Ivanko Jelenc iz Drazgoš. Čestitamo!

— **Na poštne uradu v Semiču**, v črnomaljskem okraju, se je uvela 17. septembra brzojavna služba, in sicer omejena dnevna služba.

— **Umor**. V bližini vasi Češence pri Trebelnu so našli 19. t. m. preživiteljka Ivana Rozmana iz Ormuške vasi mrtvega. Ker je imel več hudih ran, se je sklepalo, da je umrl nasilne smrti. Iz raznih okolnosti se je sklepalo tudi, da je Rozman ubil posestnik Jos. Spolar.

— **Slovenska nižja gimnazija v Celju**. Na tem zavodu je letos bilo v prvi razred sprejetih nad 70 dijakov. Napraviti se bodo torej morala paralelka za prvi razred, tudi v drugem razredu bi morala biti paralelka, toda avstrijska vlada, kjer se gre za Slovence, nima denarja! Dijakov je na zavodu okroglo 200, kar je najjasnejši dokaz, kako nujno je potrebna ta slovenska gimnazija.

— **Iz Žalca** se nam piše. Nameravani shod dne 27. t. m. gospodarske političnega društva v Žalcu se radi nastalih okoliščin preloži na poznejši čas, kateri se bodo pravčasno naznanili.

— **Iz Celja** se nam piše: Dne 21. t. m. popoldne ob 2. uri šli so

tem pa ga položili za neki grim in odšli.

Ko se je prijor Markvard zavedel svojega položaja, je bil že sam. Ležal je z zvezanimi rokami in nogami na zemlji in komaj dihal, ker so mu bili napadalci zamašili usta. Nekaj časa pozneje je slišal v daljavi peketanje konjskih kopit...

Ko se je začelo daniti, je Matija zlezal iz stolpa in koj zagnal velikanski krik. Straža pri ježi Hugona Albe je ležala zvezana in z zamašenimi ustmi na tleh — ječa pa je bila prazna. Hugon Albe je bil ušel. V samostanu je nastal vsled tega velik dirindaj, ki je postal še večji, ko so našli prijorja Markvarda in je ta povedal, kaj se je z njim zgodilo. Zdaj je bilo Markvardu jasno, da je bil napaden zato, da so poornjeni napadalci dobili ključ do Hugonove ječe.

Seveda se je stvar takoj sporočila tudi opatu Albertusu. Ta je z zanihljivim usmevom poslušal prijorja in Matijo ter druge vojščake, potem pa dejal ravnodušno:

— Naj bo! Če je ušel, je ušel. To pa vam povem, da Hugona niso oprostili tujci, nego samostanski

Arh Franc, tovarniški delavec v Celju, Cater Anton Kramer, Martin in Jožef iz Trnovelj, poje mimo hiše g. dr. J. Serneca v Gizelini ulici. Ko so bili kraj hiše g. dr. Vrečkota, priletel je za njimi tukajšnji redar Gračner, in ne izrekši besede, prijel je Franca Arha za vrat, skušajoč ga vreči na tla. Še le potem, ko ga je že trdno držal, izrekel je besedo: »Im Namen des Gesetzes! Na to je Gračner skušal Arha odvesti ter ga je tresel semintje in pritiskal na omrežje g. dr. Vrečkotovega vrta; pri vsem tem se je Arh vedel popolnoma pasivno. Da se Arh res ni dejanski branil, dokazuje posebno okolnost, da si je pustil desno roko omotati z vrvo. Na to se je Arh podal z njim proti mestu mirno idoč. Kraj konjskega hleva g. dr. Serneca zaklical je Arh opetovano: »Ne šraubajte mi tako roke, jaz ne morem iti,« in je pri tem ves onemogel, kakor od bolesti sedel na tla ter rekel s skoro jokajočim glasom: »Ich bitte Sie, lassen Sie mich, ich gehe ja gerne mit.« Roka je bila bleda, kakor mrličeva in tudi obraz je bil Arhu čisto prebledel. Vkljub temu ga Gračner ni oprostil vrvi in se pri tem le smehljaj. Med tem je prišel drugi redar, ki ga prej ni bilo zraven. Redarja sta Arha prijala eden za roki, drugi za nogi ter ga skušala tako nesti. Akoravno je prišel redar rekel: »So können wir ihn ja nicht tragen,« ga je Gračner venčar vlekel za nogo. Ludstva se je mnogo nabralo ter so vsi bili močno ogorčeni nad takim postopanjem. Priče vsega tega: g. dr. Guido Sernec, pravni praktikant v Celju; Cater Franc iz Trnovelj; Kramer Martin in Jožef iz Trnovelj; Eier iz Vojnice; g. Pečnik, trgovec v Celju; gosp. Janko Sernec, pravnik v Celju; g. Miha Gorečan, vrtnar pri g. dr. J. Sernecu v Celju; vojaka Jurij Bobik in Josip Bratušak, od 87. pešpolka 4. stotnije v Celju. Kakor so ljudje pravili, bil je baje povod aretacije sledeč: Arh, ki se baje z Gračnarjem tika, je neki v šali Gračnerju v gostilni »pri zamoru« rekel: »Gračner, češ biti te pen?« To naj bi bil povod za to obzlatovanja vredno postopanje redarja. — Opazovalce.

— **Požar**. V Velikem Mlačevu so zgorela 20 t. m. krčmarju Antonu Zajcu vsa gospodarska poslopja. Škoda znaša okoli 3000 K. Zajec je bil zavarovan samo za 600 K. Sumi se, da je zažgal neki opekar, katerega je orožništvo že prijelo in izročilo deželnemu sodišču v Ljubljani.

— **Iz Št. Jurja ob južni železnici** se nam piše: Dne 18. t. m. ob polu 12 predpoldne je iz doslej že neznanega vzroka začelo goreti v skladišču za krmo g. Adama Kinele. Ogenj se je takom 10 minut tako razširil, da je bil ves spodnji trg v nevarnosti. Požarni brambi šentjurski se je zahvaliti, da se je ta nevarnost odstranila. Požarna bramba je bila v nekaterih minutah na licu mesta ter je pod vodstvom svojega vrliga poveljnika gosp. Ant. Uršiča tako hitro in neumorno delala, da so bile sosedne hiše kmalu popolnoma iz nevarnosti. V zvezi marljivemu in neutrudnemu delu pri tem požaru je bila šentjurska požarna bramba nesramno napadena v umazani nemščurki »Deutsche Wacht«, ki je, hoteč sramotiti šentjurske gasilce, pisala, da je lokalna požarna bramba bila prva, ki je zapustila gorišče. Ta slučaj zopet kaže,

kako grde laži uporablja celjski nemščurki listič, da bi šril slovenske požarne brambe. Šentjurski gasilci so lahko ponosni, kako so pri tem požaru pokazali svojo izvežbanost in čast jim gre, da so vstrajali nepretrgoma 36 ur neutrudno delujoč na licu mesta.

— **Izpravni sodišča**. Kazenske obravnave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1.) Zo večkrat kaznovani Miha Vojska iz Ljubljane so je dne 8. rožnika t. l. v Zvezdi s silo upr. aretovanju zaradi razgrajanja, in pri tem lahko telesno poškodoval oba stražnika; obojen je bil na 8 mesecev težke ječe. — 2.) Na 6 tednov ječe je bil obojen Janez Kavčič, delavec v Hrušici, ker je iz kazenskega zapora, oziroma od dela pobeglemu kaznjencu Francetu Kunstelju jesti dajal in ga v svojem stanovanju večkrat pred orožniško patroljo prikrival. Sodišče ga je hudo delstva podpomoci krivim spoznalo in mu gorenjo kazen prisodilo. — 3.) V Ameriko se je hotel odpeljati, ne da bi zadostil vojaški dolžnosti, 19 let stari Anton Brulo iz Luterskega sela; obojen je bil na 10 dni strogega zapora in na 10 K denarne globe. — 4.) Matija Frank, klobučarski mojster v Postojni, je bil zaradi na njegovo premoženje razglašene konkurnje, ker ni mogel dokazati, da so ga res le nesreče pripravile do tega, obojen na 10 dni strogega zapora z 1 postom. — 5.) Jakob Konjar, delavec iz Zgoranj Pirnič, se je 12 vel. srpana v papirnici v Virjih sprl z nekim delavskim tovarišem; razjarjen, da se mu je Andrej Škof smejal, vrgel je temu oljnatu posodo v obraz. Ker je bila okvara težka in nevarna, moral se je iti Škof takoj lečiti v ljubljansko deželno bolnico. Sodišče ga je na 6 tednov v ječo obsodilo.

— **Male tatvine**. Dne 18. t. m. je bila Val. Cerarju, slugi na ženskem učiteljsku ukradena iz stanovanja ženska obeka svitlo-modre barve in spodnje krilo, v vrednosti 36 K. — Mariji Štrukeljevi, ženi užitninskega paznika na Karlovski cesti, je neznan tat ukradel iz kletke kosa. — Danes zjutraj je bila v Vodnikovi hiši na Sodijski cesti iz veže ukradena slamnica za snaženje črevljev. — Natararici Ani Pečnik vzel je tat iz podstrešja v Rožnih ulicah št. 35 sivo žensko krilo.

— **Konji splašili** so se včeraj popoldne na križpotu Bleiweisove in Franca Jožefa ceste hiapcu Ivanu Orekarju pri Iv. Treotu na cesti na Rudolfovo železnico št. 3 in so zdirljali z vozom, na katerem so bile hable s tobakom po Bleiweisovi cesti do Kolizejske ceste, kjer jih je neki delavec ustavil. Nesreča se ni nobena pripetila.

— **Raki ukradeni**. V času od 17. do 19. t. m. je neznan tat ukradel zdravniku dr. Pregelnu v Logatcu iz zaklenjenega »poltarja« 100 rakov, vrednih 40 K.

— **Konj ušel** je včeraj popoldne nekemu častniškemu slugi in je dirjal po Krakovskem nasipu, Bregu in Turjskem trgu v Gosposke ulice, kjer je šel v hišo št. 10.

— **Dva prsta odtrgalo**. Delavcu Jakobu Garmu v Zlumljah št. 8, je v delavnici cirkularna žaga odtrgala na desni roki palec in kazalec.

— **V nogo vsekal** se je včeraj v Spodnji Šški kolarski pomočnik Franc Hajdaš in se tako ranil, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

— **Nogo zlomil**. Tesar Lovrenc Počan, 31 let star, doma v Brezju št. 40, je pri delu padel in si zlomil desno nogo pod kolonom.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 25 Kranjcev in 89 Hrvatov. Policija pa je prišla tri fante, ki so jo pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti hoteli popihati v Ameriko.

— **Izgnubljene in najdene reči**. Natarkar Leopold Scheiber, stanujoč v Prešernovih ulicah št. 5, je izgubil včeraj popoldne na peti od Rožnika skozi tivolski gozd, po Lattermanovem drevoredu in Franca Jožefa cesti do doma zlato držalo za svinčnik, vredno 32 K. — Delavec Franc Šturk, stanujoč na Karolinski zemlji št. 36, je našel včeraj zjutraj v cestnem jarku na Karolinski zemlji dva nova stola. — Katarina Kulino, sobarica v Črni vasi št. 11, je izgubila včeraj dopoldne pred južnim kolodvorom denarnico, v kateri je imela 8 K 80 vin.

— **Koncert društvene godbe** bode v četrtek, dne 24. t. m., v hotelu »Lloyd« ob 8. uri zvečer, člani so vstopnine prosti, nečlani plačajo 40 vin.

— **Razpisane učiteljske službe**. V Košani in Hotederšici ste razpisani nadučiteljski službi in sicer do 18., oziroma 16. vinotoka t. l. Takisto ste še popolni učiteljski mesti v Cirknici in Zgoranjem Logatcu; prošnje se morajo vložiti za prvo do 18., za drugo pa do 16. vinotoka t. l.

— **Hrvatske vesti**. Uboj. Joco Pecarac in Mate Gajč sta se v neki gostilni v Mitrovici sprla. Ker je začel slednji nož vleči iz žepa, zgrabil je Pecarac stol in udaril ž njim tovariša po prsih. Ta je nato takoj potegnil nož, je udaril za Pecaracem, ki je med tem ušel, ga med potom štirikat zabodel ter mu, ko je od bolečin padel na tla, prebodel še želodec. Vsled silnih bolečin je še enkrat vstal in zbežal, stiskajoč si trebuh, v gostilno, od koder so ga odpeljali v bolnico, kjer je kmalu nato izdihnil. Pecarac odstavlja nepreskrbljeno ženo, Gajč je bil v tri otroke. — Drugi čebelarški kongres se bo vršil dne 24. t. m. v Mitrovici; bavil se bo z izboljšanjem čebelarstva. — Umrl je na Dunaju Lj. Brodjočin, trgovec in meščan zagrebški, brat ondotnega lekarnarja H. Brodjočina. — Hrvatske šole v Zadru. Letos se je vpisalo v prvi razred zadrške hrvatske gimnazije 64 učencev, a v hrvatsko češko ljudsko šolo 165 učencev. To je najboljši dokaz za neobhodno potrebo hrvatskih šol v Zadru. — Nemški napisi v Kar. ovcu. Karlovški načelnik izdal je nedavno hvalevredno naredbo, da se odstranijo vsi nemški napisi pri tverdkah. Rodoljubni meščani so se odzvali pozivu, in sedaj ne najdeš v Karlovcu niti samonemškega napisa, niti hrvaško-nemškega, kakor je to prej bilo. — Streljal je neki Črnogorec na finančnega stražnika Marka Trlina iz maščevanja in ga nevarno ranil Črnogorec je znan kot tihotapec. — Šef za uk in bogočastje Armin Pavič je došel v petek v Senj, da si ogleda realno gimnazijo, ki je poplave ne obhodna potrebna, in se je odpeljal zvečer nazaj v Reko. — Zborovanje dermatologov v Sarajevu se je predvčeršnjim slovesno otvorilo. Dr. Rakovac iz Zagreba je pozdravil tuje goste v hrvatskem jeziku in je bil soglasno izvoljen častnim predsednikom. Obisk je jako dober, posebno so Nemčija, Rusija in Srbija dobre zastopane. — Županom v Mostaru je imenovan ugleden meščan Hadži Ahmetbeg Hadžimerović, podžupanom pa Pero Santič (pravosl.). — Velik gozdni požar je razsajal tri dni v okolici pelješacki v Dalmaciji. Več oljkinih nasadov, vinogradov in brzojavnih drogov je požar uničil. — Dva madjarska želez. uradnika sta v Zagrebu kupovala ribe in navorila prodajalca, kmeta z okolice — madjarski. To se je po poštemu seljaku tako neumno zdelo, da je zgrabil največjo ribo za rep in bi ju gotovo oklatil, da je nista hitro odkurila.

— **Najnovejša novica**. — Pretep med klerikalnimi in svobodomiselnimi dijaki se je vršil včeraj na ulicah v Črnovcih. Klerikalni dijaki so izivali s klici: »Hoch Lueger!« Pretep je bil tako ljut da je morala policija z golimi sabljami braniti klerikalne dijake. — Smodnišnica se je razletela v Sao Sebastiao pri Mozambique. Mnogo ljudi je ubitih in ranjenih. — Zaradi odklonjenega dvoboja sta bila pri vojaškem sodišču degradovana rezervni vojaški zdravnik dr. Schuhmacher in rezervni poročnik Weber. — Nenavaden vzrok samomora. V Zadru se je ustrelil četovodja Mende, ker se mu ni dovolilo prostovoljno služiti nad postavno dobo. — Samomor socialno-demokratskega voditelja. Na socialističnem shodu v Draždanini bivajoči delegat Meiling iz Charlottenburga je skočil skozi okno na cesto ter se ubil. — Novo vojašnico za topničarje zgradi Dunajsko Novo mesto. — Oproščena morilka. Porotniki v Kološvaru so oprostili policijsko nadzorovano deklico Matildo Balazo, ki je ustrelila lekarnarja Hirscha, ki ji je obljubil zakon, a ko jo je zapeljal, jo je ostavil.

— **Slovensko Sokolstvo**. Kakor že omenjeno, slavi ljubljanski Sokol 27. septembra letos svojo 40letnico. Rodoljubi, ki se zanimajo za sokolsko gibanje, posetite javno telovadbo, osobito mladino pripeljite seboj. Ravno ta dan priredi Sokol v Solkanu pri Gorici javno telovadbo. — Dne 4. oktobra letos razvije sokolski prapor Sokol v Varaždinu. — Letos vršil se je prvi sestanek dalmatinskih sokolskih društev v Drnišu in obenem proslavila ustanovitve tamošnjega Sokola. Zbrani je bilo 500 Sokolov iz Splugeta, Zadra, Šibenika, Makarske in Drniša. Ob razviju barjaka je bila staroslovenska služba božja. Javna telovadba je lepo izpadla. Osobito spjelska, »moreska«, junaška igra. Izmed govornov je najbolj dopadal govornar zastopnika, drniškega staroste in tamošnjega župnika. — Dne 8. septembra zbralo se je okoli 100 Sokolov v Karlovcu prilikom prve javne vežbe tamošnjega Sokola. Iz Zagreba jih je došlo 50. Zagreb-

čani so pripeljali seboj dečke-telovadce, da so skupno s karlovškimi naraščajem nastopili v prostih vajah in igrah. Proste vaje je izvajalo 80 hrvatskih Sokolov. Sledila je orodna telovadba, skok, konj, koza, drog in bradlja. — Sokola v Sarajevu in Mostaru prijeteja pridno izlete s telovadbo. V Senju gojijo poleg telovadbe prav pridno tudi veslanje. — Predsednik zaveze čeških Sokolov, dr. Jan Podlipny, odvetnik v Pragi, je imenovan od francoske vlade za zasluge na sokolskem polju članom francoske akademije, to je dokaz, kako visoko francoska vlada ceni telesno vzgojo. Pri letošnjem kongresu poljskih Sokolov se je prostih vaj udeležilo 2000 Sokolov. Posebno srčno se je pozdravljalo Sokole iz Poznanja, Šlezije, Westfalskega in Berlinu. Lepo in slikovito vežbanje s kopji proizvajalo je 520 poljskih Sokolov. Dne 15. avgusta letos imeli so češki Sokoli shod v Budjevcih, proste vaje je vežbalo 1400 telovadcev. Voditelji praškega sokolstva vzdržujejo za češko mladino vežbanje na velikanskem igrališču. Letu 1902. je vežbalo 25.000 srednješolske mladine in 33.037 dečkov ter 25.384 deklice, skupaj 83.421 oseb. Največje je igrališče na Letni, kjer se obdržavajo velike praške sokolske slavnosti; več tisoč dece lahko hkrati telovadi. Vsako leto se vzdržujejo v Pragi tečajji za profesorje, učitelje in učiteljice, ki pomagajo voditi te igre. Dobijo v to svrhu dopust, podporo od vlade ali pa od občine. Sploh žrtvuje praška občina zelo mnogo za gojenje telesnih vaj. — Po hrv. »Sokolu« priobčil D.

— **Papež Pij X. in špekulantje**. Papež Pij X. ni sicer »papeški«, kakor se ga je navadno opisovalo, a vsekakor ima čistejši značaj glede raznih verskih špekulacij, kakor so ga imeli njegovi predniki. Že dosedaj je bilo v bližini cerkve sv. Petra vse polno prodajalnic, kjer so se prodajali križi, medaljoni, podobice, rožni vencitd. z napisom: »Blagoslovljeno po sv. očetu Levu XIII.« Seveda so špekulantje (pa tudi Vatikani!) delali velikanske kupčije. Sedaj so hoteli špekulantje svoje kupčije še razširiti. Začeli so zalagati kolajne, ki se najlažje razpečajo vajo, in eden teh založnikov je prišel k papežu Piju X., naj podeli njegovi svetinji blagoslov, toda papež ga je odločno zavrnil. Prosilec je hotel vedeti tudi za vzrok, zakaj ga odklanja, na kar mu je papež rekel dobrodušno: »Ali se ne zdi tudi vam, da nima ta kolajna nobenega takih strogo verskih znakov, ki bi jih morala imeti, da bi se blagoslovila?« Kolajna ima namreč na eni strani podobo papeže Pija X., na drugi strani pa njegovo geslo.

— **Dva Drozdova tovariša**. Profesorja za veronauk na realkah v Pragi Jul. Košnar in Josip Sprongel sta suspendirana na nedoločen čas. Nadškof je njuni službi oddal drugima dvema duhovnikoma. Oba odstavljeni kateheta sta namreč odbornika sv. vavlavsko posejilnice.

— **Pobožen tat**. Sluga v bolnišnici usmiljenih bratov v Zagrebu, Josip Babeč, hodi često v bolnišnično cerkev ter opravlja tam pobožne molitve. Čudno pa se mu je zdelo, da se je zadnje dni neki popolnoma mu neznan mladi mož v popoldanskih urah sukal okoli altolja, snalil svečnike ter brisal prah. Babeču se je to zdelo sumljivo, zato je naprosil drugega, istotako pobožnega moža, naj mladčenca opazuje ter ga končno vpraša, kaj išče okoli altolja. In res je tudi te dni prišel pobožni mladčenec ter začel s posebno pobožno vnemo snažiti svečnike. Ko se je hotel zopet odstraniti, zastavil mu je pot za paznika nastavljeni mož ter ga vprašal, čemu tako dela. »Jaz sem reven dijak in izpolnujem svojo obljubo«, je odgovoril mladčenec. Vendar ga je mož peljal k policiji, kjer je rekel, da je Anton Miklošič. Toda policija je imela boljši spomin in mu je povedala, da se zove Milan Rubin ter da je ušel iz prisilnice v Glini. Njegovi pobožni obiski v bolnišnični cerkvi niso bili posledica obljube, temveč, on je imel namen krasti milodare na glavcem altolju. Ker pa je cerkveni sluga trikrat na dan denar pobral z altolja, prišel je vedno prepozno, da bi pa ne zbudil suma, spravil se je nad svečnike.

— **Boj s cigani**. Ogrska je še vedno »romantična« dežela. Oskar so razni Šandorji Rože remogoci v Bakonjskih šumah — kjer že ni skoro več dreva — zavzeli so njihovo mesto cigani. Nedavno je v pusti Oerš napadla ciganska družba 24 oseb nekega kmeta, ki se je polagoma vozil po cesti. Cigani so mu hoteli vzeti konje. Kmet je začel kričati, na kar je priletelo nekoliko delavcev s polja na pomoč. In začela se je pravcata bitka. Cigani so rabili nože in revolverje. Že je bilo ranjenih več kmetov in cigani bi bili zmagovalci, da ni prišlo slučajno mimo lovsko društvo, ki je potisnilo

Snazno stanovanje

obstoječe iz 1 sobe in kuhinje ali z majhno predsobo se išče za 15. oktober ali pa za november-termin. Ponudbe se prosijo pod predal 49, glavna pošta. (2409-3)

Išče se stanovanje

z dvema manjšima ali eno večjo sobo in kuhinjo za november-termin. Ponudbe pod „J. G.“, poste restante, Laški trg. (2481-2)

Pisarja

(2492-2) sprejme takoj notar Hudovernik v Kostanjevici.

Velik zaslužek

se ponuja pridnim, spretnim agentom tudi kot postranski zaslužek. Ponudbe pod „H. 493“ na Haasen-stein & Vogler A-G Lipsko (Leipzig)

Prodajalka

zmožna slovenskega in nemškega jezika, išče službe za v špecerijsko trgovino. (2489-2) Naslov pod „M. S. št. 19“, poste restante, Ljubljana.

Za prav slepo ceno se dobe nova, naj-finejša kolesa. Ogromna zaloga rabljenih, popolnoma dobro ohranjenih koles z novimi pnevmatikami brez napake a K 75, 85, 95; skoro nova a K 100. Leznani izdelki (nikakoli ničvredni stroji brez imena). Pnevmatike: zunanje kron 7, 8, 9; notranje kron 4-5; acetilenke K 4-5; oljate svetilke K 240-3.-; zvonci 80 v.; zvonci na kolo K 220; sedla na pero angl. K 5-; ročna sesalka K 1-; 4 redne teleskopne sesalke K 2-; sesalke na nogo K 3-4; 1 skatljica črnega ali rumenega email-laka K 1-; 1 skatljica snovi za ponziranje K 220. Trikotna torbica za orodje k iprima-usnja K 140, kasete za popravila 60 vin., s klejem namazani držaji za par 70 vin. M. Rundbakin, Dunaj, IX, Berg-gasse št. 3. (2317-2)

1000 kron ako je goljušja! Brazskrbno rodbinsko arebo jamel knjiga o preobil-lem blagoslovu otrok. Z več tisoč sahalnimi pismi pošilja diskretno za 90 vin. v avstr. znamkah gospa A. Kaupa Berlin S. W. 230 Lin-denstrasse 50.

U kaj služi pred vsem **Doering-ovo milo s sovo?** Služi kot preskušeno nedražljivo milo za otroke; služi — o tem prita to, da je povsod razširjeno — kot priljubljeno toaletno milo za dame; služi dalje kot preskušeno sredstvo za negovanje kože, vzbuja spečo lepoto, dovršuje in ohrani obstoječo, kakor dolgo le mogoče. Zato pa rabite vsi za svojo toaletno **Doering-ovo milo s sovo.** Dobiva se povsod po 60 vinarjev komad. Glavni zalogi v Ljubljani: Anton Krisper in Yaso Petričić. Generalna zaloga: A. Motsch & Co., Dunaj, X. (765)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bre-gence, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Mo-nakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II razr.), Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Fariz Genevo, Curih, Bre-gence, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal in Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Linc, Budjevice, Plzena, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straža, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Zarnik Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Zarnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

Američanski skrob na lesk

Fritz Schulz jun., Actiengesellschaft Eger und Leipzig

zajamčeno prost vseh škodljivih snovij.

Ta doslej neprekošeni skrob se je prav izredno obnesel; ima v sebi vse za dober uspeh potrebne snovi v pravem razmerju, tako, da je uporaba vedno gotova in lahka. Zaradi mnogih ponarejanj naj se pazi na goreno tovarniško znamko, ki je natisnena na vsakem zavoju. Cena zavoju 24 vinarjev. Dobiva se v skoro vseh špecerijskih in drogerijskih trgovinah in prodajalnicah mila. 2 (2374-1)

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili. Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Učenke

sprejme takoj (2470-2) šivilja B. Helhel Radeckega cesta št. 1, I. nadstropje.

Kontoristinja

26letna, zmožna slovensčine nemščine in laščine, stenografinja in strojepisja, z dobrimi spričevali ter večletno prakso, želi spremeniti službo za 1. november. Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“. (2473-2)

Prodajalnica

eventuelno s tik ležečim skladiščem se dá v najem na Starem trgu v hiši g. Pock-a.

„SLAVIJA“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalje: 75.000.000 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskol slovensko-narodno upravo. (26-109) Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

Izvežbane agente proti visoki proviziji in doneskom stroškov išče družba, ki ima kupčijo za blago v masah po cell Avstro-Ogrski. Ponudbe na poštni predal št. 21, Budimpešta, glavna pošta. (2290-6)

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem v Ljubljani Sv. Petra cesta št. 2 Filijalka: Resljeva cesta št. 7 priporoča:

Najboljše urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, bilježnic, črnila itd. Katekizme in šolske knjige za ljudske šole. Multivenke v raznih vezeh. Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje. Fotografske aparate ter k temu potrebne predmete. Kipe slovenskih literatov. Razno galanter. blago itd. Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Lepoto

polti napravi cvetlično milo za umivanje obraza

„Aida“

à 60 vin. Dobiva se samo: v lekarni „pri orlu“ mag. pharm. Mardetschläger nasled. Svobode v Ljubljani.

Istotam se dobivajo tudi ceniki (knjižice) s kratkim navodilom o negovanju zob, las in polti, z malim koledarjem zastoj in po pošti.

Najnovjšje in najboljšje **oklobuke** izdelke prihraniti, mehkih, hladnih in vseh vrst priporočila v vsaki lekarni in po najbližji ceni. **G. J. HAMANN** Mestni trg št. 8. Zaloga oklobukov o. kr. privilegovanih dvornih klob. tovarn W. Pless, Dunaj, in J. Pfeiffer, Gradec. Klobuki se po lastni izbiri dajejo in po lastni napovedi oblike izdelujejo in se vspršomajno stari klobuki v popravilo.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem na drobno in debelo v Ljubljani, Stari trg št. 7 priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljšje, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacega duha po najnižjih cenah: 1 kg. 50 h. 50 kg. a 70 h. pri nakupu večje množine še ceneje. **Novo! Patentirano Novo!** nepremočljivo mazilo za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Nezaslišno poceni!!

400 komadov za samo gl. 2'10.

1 krasna, pozlačena, 24 ur idoča, precizna Anker ura z oklop. verižico iz goldina, 3-letno pisмено jamstvo, 1 prima usnjata denarnica, 1 eleg. žepno toaletno zrcalo, 1 garnitura gumbov za manšete in srajce s patentiranim zapiralom, 1 krasen prstan za gospode ali dame, goldiniran z zlahtnim kamenom, 1 zelo lepa kravatna igla s simili briljantom, 1 zelo elegantna broža za dame (parižka novost), 1 par uhanov z briljantu podobnim kamenom, zelo mamljivo, 1 fini žepni nožiček, 1 fino vezana knjižica za zabeležke, 1 eleganten ustnik za cigare, 1 blagodišeče toaletno milo, 20 elegantnih komadov za dopisovanje in še 350 različnih, v hiši potrebnih predmetov. Vse skupaj z elegantno uro, ki je sama vredna tega denarja, stane samo gl. 2'10. Pošilja po povzetju centralna razpošiljalnica

S. W. Löffler, Krakov C 558. Za neugajajočo se denar povrne.

Bluze

damski pasovi srajce in pasovi za hribolazce in otroške obleke se radi pozne sezone prodajajo po znatno znižanih cenah. **V. pl. Gerhauser** Stari trg št. 13. Zadnje novosti v modercih francoske fašone.

Gostilna „Hrušica“

na Hrušici pri Jesenicah se z vso opravo in zalogo proda. 6 Pojasnila daje Štefan Lichter na Hrušici pri Jesenicah, Gorenjsko.

steno-grafa

sprejme takoj (2507-1) dr. Josip Furlan odvetnik v Ljubljani.

Prodaja se enonadstropna hiša

s špecerijsko trgovino in trafiko ter s precejšnjim vrtom v ljubljanski okolici. Več se izve pri g. Dobnikarju v Spodnji Šiški št. 96. (2494-2)

Vsak petek in postni dan se dobé zanesljivo sveže morske ribe pri Ant. Stacul-u trgovina z delikatesami v Ljubljani.

morske ribe

Veliko izbero finih specijalit

surove in žgane kave

po vsaki ceni od K 2.- do K 4.- kilo gram ponudi trvdka Edmund Kavčič v Ljubljani.

Največja izbera najnovjšega baržuna za bluze

pri A. Šinkovic dedičih Mestni trg. Ljubljana. Mestni trg. (2502-1)

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani sprejema in izplačuje hranilne vloge obrestuje po 4 1/2% od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi. Uradne ure od 8.-12. dopoldne in od 3.-6. popoldne. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. (1863-11) Dr. M. Hudnik, predsednik.

Delo je zastajalo gospodinjam

dokler so morale testenine doma mesiti! Odkar pa dobé gotove „ilirške testenine“ jim je kuhanje prava igrača. (1880-10)

!!! Ženitninsko posredovanje !!!

Za vse stanove vsake vere in narodnosti. Za gospodične in vdove, za neoženjene gospode in vdovce vsake povoljne starosti. **Najstrožja tajnost** v vseh slučajih zjamčena. Treba se je obrniti zaupljivo po

„Agentie Comercielle“, Dunaj I., Sonnenfelsgasse 19.

V dvajsetletnem obstoju največji uspeh.

(2440-6) **Ravnateljstvo „Comercielle“.**

Sprejme se spreten

trgovski pomočnik

v sukneni in manufakturni trgovini

→ **R. Miklauc, Ljubljana.** ←

Prednost imajo isti, kateri so službovali v sukneni ali manufakturni trgovini v Ljubljani. (2506-1)

VINO po posredovanju preskuševalne kleti se toči

Kuhinja priznana dobra. Kuhinja priznana dobra.

v gostilni pri „Zlati ribi“.

Cviček iz kleti gospe Kočevarjeve v Krškem, Burgundec iz kleti gospoda Ferjančiča na Slapu, dalje tudi pristen Bizeljec.

Se priporoča z odličnim spoštovanjem

(2503-1) **Franco Rozman.**

Naročajte izborno ljubljansko delniško pivo

iz pivovaren v Zalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema

Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4. (1384-37)

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Tekoči teden: Koroško.

Koncipijenta

sprejme (2456-2)

dr. Fr. Stor

odvetnik, Ljubljana, Sodnijske ulice 4.

Oskrbništvo hiš

(Administracija)

prevzame izurjen uradnik proti primernemu plačilu.

Ponudbe prevzame blagohotno upravnništvo »Sl. Naroda«. (2411-5)

C. kr. rudniški zdravnik v Jdriji (2485-2)

dr. Fran Karfik

se je vrnil

ter ordinira { 8-9 dopoldne. 2-3 popoldne. 10-11 dopoldne. 3-4 popoldne. za zobe

Ostanki po nalogi cenitno garantirano pristno. 30 m fine la flanele za dame, svetle in temne, 72 cm široke, gld. 7.50.

Vzorci od ostankov se ne morejo oddati. Ilustr. cenik in vzorci vsakovrstnega blaga franko.

Mnogoštevilna priznanja. Pošilja se po povzetju. Tkalnica in tov. za perilo Emil Feist, Hohenstadt (Moravsko).

Preselitev urarskega obrta.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem se preselil 15. septembra 1903

na Resljevo cesto št. 2. na Resljevo cesto št. 2.

poleg jubilejnega ali mesarskega mosta, nasproti deželne lekarne kjer bodem prodajal raznovrstne ure po jako nizki ceni in popraviljal dobro in ceno.

Z odličnim spoštovanjem

(2421-3) **Josip Černe, urar.** (2490-1)

Občina Jesenice na Gorenjskem razpisuje

službo občinskega redarja

z letno plačo 800 K, prostim stanovanjem in prosto službeno obleko.

Prosilci morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika ter samega stanu. Prednost imajo taki, ki so že opravljali enako službo, ali pa dosluženi vojaki in orožniki.

Prošnje je vložiti do 20. oktobra t. l. pri podpisnem županstvu

Županstvo na Jesenicah dné 21. septembra 1903

Jos. Klinar, župan.

NOVO! NOVO!

Za balo nevestam in domačo potrebo.

Platno v vseh širinah, namizne prte, garniture z otlim obrobkom, bele in barvaste, otirače, brisalke, žepne robce, šifone, gradl, bele barhente i. t. d., švicarske čipke za telesno in posteljno perilo v veliki izberi, najboljši kakovosti in po najnižjih cenah

priporoča

špecialna trgovina z belim perilom Anton Šarc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8. (2503-1)

Vzorci se drage volje razpošiljajo.

V novozgrajeni hiši Sodnijske ulice št. 4 se odda

velika pisarna

za takoj ali za novembertermin. (2012-8)

Več pri kamnoseku Vodniku.

Poterc v Šoštanju.

Davčni kontrolor Ernst Poterc, kateri je po šoštanju žrebilje trosil, in kateremu je neki kolesar 23. apr. na javnem prostoru v obraz reknel, da je „šuft“ in „verkommenes Individuum“, še vedno tam uraduje! (2476-2)

Ni to sramota za nas?

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brdo v Gorici

priporoča gg. krčmarjem in zasebnikom pravo pristno

Briško vino

z najboljšo postrežbo po pravzmernih cenah.

Vino se razpošilja v sodčkih od 56 litrov naprej ter na željo tudi uzorce. (2193-8)

Obenem priporoča

najboljše sadje.

Točna postrežba. Sedež društva je: Gorica, ulica Barcellini 20.

Jos. Petrič v Ljubljani.

Zovarniška zaloga papirja in tovarna papirnih izdelkov. Trgovina na sv. Petra cesti 2. Tovarna na sv. Martina cesti 20.

Največja zaloga vsakovrstnega papirja in risalnega orodja po najnižjih originalnih tovarniških cenah.

Edina tovarna na Kranjskem katera je z vsemi potrebnimi stroji po najnovejšem načinu urejena in katera le svoje lastne izdelke prodaja.

V mojem podjetju izdeljuje se le najboljše blago in tekmujem z vsako zunanjo konkurenco. (2393-5)

Posebno priporočam

trgovske in uradne knjige, šolske zvezke, pisemske kasete, noteze, kartonaže patentovane in odlikovane poštno kartone, papirne vreče, pisalni papir, ovojne in pergamentne ter druge vsakovrstne papirje, črnilo, peresa, svinčnike, peresnice i. t. d.

U tovarni nahaja se nad 60 delavcev in delavk in se uporablja nad 50 raznovrstnih strojev.

Tovarna je slavnemu občinstvu vsaki četrtek od 2.—4. ure na pogled ter slavno isto uljudno vabim, da si pogleda moje jako zanimivo podjetje.

Vzorci in ceniki zastonj in franko!

Dobro ohranjena suknja za enoletnega prostovoljca je na prodaj. Stari trg št. 30 I. nadstr. zadaj. (2482-8)

Proda se zaradi nenadnega odpotovanja v tujino komaj 1 leto staro pohištvo iz orohovine 2 šifonerja, 2 postelji, 2 omariči in umivalnik z mramornatimi pločami in beneškimi ogledalom, miza, stoli in divan. Posebno prikladno za ženine in neveste. Kje? pove upravnništvo „Sl. Naroda“.

Koncesijonirani privatni učni zavod za risanje krojev in krojaštvo Eme Schlehana Ljubljana, Židovske ulice 1. Vpisuje se od 15. septembra vsak dan od 9.—12. ure in od 2.—5. ure. Začetek glavnega tečaja 1. oktobra. Kroji se prodajajo po meri.

Od 21. septembra t. l. naprej bom razprodajala vse galanterijsko blago po zelo znižanih cenah ker te robe ne bom več dalje razpečavala. Kdor hoče kupiti po ceni naj ne zamudi te prilike. (2472-2)

Z velespoštovanjem

Franc Stampfel-na vdova Gledališka stolba št. 3.